

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ....

บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ....

๑. หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรมดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขและกำหนดค่านิยามเพิ่มเติม (มาตรา ๓) ได้แก่ “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมาย” “ความช่วยเหลือทางกฎหมาย” “หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย” “ผู้อำนวยการ” และ “องค์กรสาธารณประโยชน์”

(๒) แก้ไขการจัดตั้งกองทุนยุติธรรมสังกัดกระทรวงยุติธรรม (มาตรา ๕, ๖ และ ๑๐) โดยให้สำนักงานกองทุนยุติธรรมแยกออกมาจากสำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม แต่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรม

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมรายรับของกองทุน (มาตรา ๘) เพิ่มค่าธรรมเนียมจากเงินทอดตลาดหลักทรัพย์

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเงินใช้จ่ายของกองทุน (มาตรา ๙) แก้ไขให้มีการดำเนินกิจการที่ครอบคลุมตามค่านิยามของ “ความช่วยเหลือทางกฎหมาย”

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของสำนักงานกองทุนยุติธรรม (มาตรา ๑๑ และ ๑๒)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมคณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมาย (มาตรา ๑๓ – ๑๗)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๘)

(๘) เพิ่มเพิ่มเติมคณะกรรมการติดตามและประเมินผล (มาตรา ๑๙ และ ๒๐)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดนอกรวมกรุงเทพมหานคร (มาตรา ๒๑ – ๒๓)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน (มาตรา ๒๖-๒๙)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย (มาตรา ๓๐-๓๒)

๒. เหตุผล

โดยที่กองทุนยุติธรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ ยังมีข้อจำกัดในการให้ประชาชนเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างทั่วถึง เพราะกองทุนยุติธรรมเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับช่วยเหลือประชาชนเฉพาะการดำเนินคดี การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน และการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (United Nations Principles and Guidelines on the Access to the Legal Aid in Criminal Justice System) แต่ยังไม่ครบถ้วน เช่น การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (the right to legal aid) นอกจากหมายถึงสิทธิที่จะมีทนายความเป็นตัวแทนทางกฎหมายในคดี

แล้ว ยังหมายรวมถึงการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การช่วยเหลือและดำเนินการใดเพื่อช่วยเหลือทางกฎหมาย เช่น การจัดหาล่าม การระงับข้อพิพาท การให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือทางกฎหมาย ได้แก่องค์กรเอกชนที่มีบทบาทช่วยเหลือทางกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้นการให้กองทุนยุติธรรมสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้อย่างทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน จำเป็นต้องดำเนินการตามหลักการและแนวทางของสหประชาชาติอย่างครบถ้วน โดยกองทุนยุติธรรมสนับสนุนหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายทุกภาคส่วนที่มีบทบาทการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ขยายขอบเขตการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้ประชาชนเข้าถึงความยุติธรรม และการบริหารกองทุนให้มีความเป็นนิติบุคคลที่มีความอิสระ โดยแยกสำนักงานออกจากสำนักปลัดกระทรวงยุติธรรม และไปสังกัดกระทรวงยุติธรรมโดยตรง

๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม (ฉบับที่..) พ.ศ...”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความช่วยเหลือทางกฎหมาย” หมายความว่า การให้คำปรึกษา การดำเนินคดี การจัดหาล่ามแปลภาษา และล่ามภาษามือ การปล่อยชั่วคราว การคุ้มครองพยาน การเผยแพร่ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลความรู้ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทางแพ่ง ทางปกครอง การระงับข้อพิพาท การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการให้บริการทางกฎหมายอื่นใด ตลอดจนการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

“หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย” หมายความว่า องค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนโดยมีผลงานการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นที่ประจักษ์อย่างน้อยห้าปี และได้รับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้

“กองทุนยุติธรรม” หมายความว่า กองทุนยุติธรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมาย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนยุติธรรม

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะมิใช่สถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือส่วนรวม โดยไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน ทั้งนี้ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กรหรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือดำเนินกิจการในลักษณะการแสวงหากำไร หรือการเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกระทรวงยุติธรรม เรียกว่า “กองทุนยุติธรรม” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ให้กองทุนมีรายได้จากเงินที่ศาลสั่งบังคับกรณีผิดสัญญาประกันต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ค่าธรรมเนียมศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา ค่าธรรมเนียมจากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ทั้งนี้ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าของจำนวนเงินเฉพาะส่วนที่นำส่งคลัง โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการบริหารและการดำเนินงานกองทุน หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจการของกองทุน และการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ดังนี้

- (๑) การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย
- (๒) การดำเนินคดีทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง
- (๓) การระงับข้อพิพาท
- (๔) การจัดหาล่ามแปลภาษา หรือล่ามภาษามือ
- (๕) การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย
- (๖) การคุ้มครองพยาน
- (๗) การเผยแพร่หรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เข้าถึงกฎหมาย และ

กระบวนการยุติธรรม

- (๘) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๙) ค่าใช้จ่ายอื่นอันจำเป็นในการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน ตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนกองทุน เพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๑** ให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนยุติธรรมขึ้นในกระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการให้กับกองทุน คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับคำขอการสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๒) พิจารณาและอนุมัติการช่วยเหลือการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยประสานงานกับหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย องค์กรสาธารณประโยชน์ หรือหน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรม เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๓) ประสานงานกับหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย องค์กรสาธารณประโยชน์ หรือหน่วยงานของรัฐในกระบวนการยุติธรรม เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๔) ศึกษา วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ และการจัดรับฟังความคิดเห็น เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๕) เก็บ รวบรวม วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน

(๖) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชนในการดำเนินงานของกองทุน

(๗) รับเงิน จ่ายเงิน และเก็บรักษาเงินของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๘) พัฒนาระบบ รูปแบบ วิธีการ และการให้บริการของกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน

(๙) จัดทำรายงานการดำเนินงานและงบดุลประจำปี

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นหรือกระทำกิจการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

“**มาตรา ๑๑/๑** ให้สำนักงานจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเชื่อมโยงข้อมูลของสำนักงาน หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐ ในการอำนวยความสะดวกการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๒ ในการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดอื่นที่มีใช้กรุงเทพมหานครให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการให้กับกองทุนสำหรับเขตจังหวัดนั้น

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน หมวด ๒ คณะกรรมการกองทุนยุติธรรม และให้ใช้ความต่อไปนี้
“**หมวด ๒ คณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมาย**”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๓** ให้มีคณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมาย ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสภานายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายไม่น้อยกว่าสิบปีจำนวนสองคน การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไม่น้อยกว่าสิบปีจำนวนห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากการคัดเลือกกันเองของผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงสัดส่วนของหญิงชายเท่าเทียมกัน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานช่วยเหลือทางกฎหมายจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“**มาตรา ๑๓/๑** ให้สำนักงานจัดให้มีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้แทนองค์กรสาธารณประโยชน์ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านเด็กหรือเยาวชน ด้านสตรี ด้านผู้สูงอายุ ด้านคนพิการ หรือผู้ป่วยจิตเวช ด้านผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือผู้ป่วยเรื้อรังอื่น ด้านผู้ใช้แรงงานหรือแรงงานข้ามชาติ ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสิทธิมนุษยชน เสนอบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ด้านละสองคน

บุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อด้านการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายคัดเลือกกันเองให้เหลือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน และบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนคัดเลือกกันเองให้เหลือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน

ให้สำนักงานจัดทำบัญชีรายชื่อสำรองของบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกกันเองตามวรรคสอง โดยเรียงลำดับตามคะแนนที่ได้รับการคัดเลือกจากมากไปหาน้อย และให้มีการประกาศรายชื่อสำรองไว้มีระยะเวลาสี่ปี นับแต่ได้รับการคัดเลือกทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการสรรหา ให้เป็นไปตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๔** กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกพักงาน หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย
- (๘) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดทางการเมืองและทำประโยชน์เพื่อสาธารณะ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากด้านการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือ ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากบัญชีรายชื่อสำรอง ตามมาตรา ๑๓/๑ มาแทนตำแหน่งที่ว่างลง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๖** นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะเหตุบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๗** ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่และให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อสำรองที่ได้รับการคัดเลือกตามมาตรา ๑๓/๑ แทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่เกินหกสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๑๘** คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข เกี่ยวกับการรับรองหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย และกำหนดช่องทางการร้องเรียนเพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอเรื่องร้องเรียนได้โดยสะดวกรวดเร็ว

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับความช่วยเหลือการปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหา หรือจำเลย

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานและการบริหารจัดการกองทุน และออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์จากกองทุน

(๗) รับรองหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายตามที่คณะอนุกรรมการเสนอ

(๘) พิจารณาและอนุมัติโครงการสนับสนุนหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๙) พิจารณาคำร้องขออุทธรณ์ของหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย ตามมาตรา

๓๒/๒

(๑๐) เรียกบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ข้อมูล หรือเอกสารที่จำเป็นในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) เสนอรายงานการดำเนินงานและงบดุลประจำปีต่อรัฐมนตรี และเผยแพร่ทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑๒) กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๑๓) แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ การออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล หรือคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามข้อ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้กำหนดไว้ในระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“**มาตรา ๑๘ /๑** ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสองคน ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนสองคน และด้านการติดตามและประเมินผลหนึ่งคน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความในมาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“**มาตรา ๑๘/๒** ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย มีอำนาจ หน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย และเสนอรายงานการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการ

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการติดตามและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกำหนด”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๐** ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกภารกิจของกองทุนทั่วราชอาณาจักรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ให้เลขานุการคณะกรรมการรายงานผลการพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อคณะกรรมการทุกกรอบสามเดือน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๑** ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดขึ้นทุกจังหวัด นอกจากกรุงเทพมหานคร โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี

คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือประกอบด้วย ผู้แทนของสำนักงานอัยการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนสภาทนายความในจังหวัด เป็นรองประธาน และ ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดจำนวนหกคน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสองคน ด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนสองคน

ให้หัวหน้าสำนักงานช่วยเหลือทางกฎหมายจังหวัดทำหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัด”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๒** ในการพิจารณาคำขอรับความช่วยเหลือการขอลปล่อยชั่วคราว ให้สำนักงานพิจารณาและเห็นชอบโดยเร็ว ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และรายงานให้คณะกรรมการทราบผลการดำเนินงานทุกสามเดือน”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๓** ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๑๘ มาใช้บังคับกับการสรรหาคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะอนุกรรมการ และคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือประจำจังหวัดโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๔** ให้กรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุม ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในชื่อหมวด ๓ การขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน และให้ใช้ข้อความนี้แทน “**หมวด ๓ การขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน**”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๖** บุคคลมีสิทธิขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายจากกองทุนตามมาตรา ๙ จากหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการ

คุณสมบัติของบุคคล หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๗** บุคคลที่ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ หรือไม่สามรถยื่นคำขอด้วยตนเอง ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาล ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามี หรือภริยา หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่ได้รับแต่งตั้งเป็นหนังสือแล้วแต่กรณี อาจยื่นคำขอใช้สิทธิรับความช่วยเหลือทางกฎหมายแทนได้”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๘** หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับคำขอ มีสิทธิยื่นคำร้องเรียนต่อคณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือ เมื่อพบว่าบุคคลที่ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้แสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ หากคณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วปรากฏว่า มีการแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ ให้คณะอนุกรรมการเสนอคณะกรรมการพิจารณาและเพิกถอนการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และบุคคลที่ยื่นคำขอต้องชดใช้ค่าทนายความหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆที่ได้ให้ความช่วยเหลือคืนแก่กองทุน”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความในมาตรา ๒๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“**มาตรา ๒๘/๑** ในการพิจารณาคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย สำนักงาน คณะอนุกรรมการ หรือคณะกรรมการมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) สอบปากคำบุคคลที่ยื่นคำขอ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆตามคำขอ
- (๒) มีหนังสือสอบถาม หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล หรือสิ่งอื่นจำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๒๙** ผู้ต้องหา หรือจำเลย มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือในการปล่อยชั่วคราว ทั้งนี้การให้ความช่วยเหลือในการขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้คำนึงถึงว่าหากได้รับการปล่อยชั่วคราวแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี จะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือจะไปก่อเหตุร้ายอันตรายประการใดหรือไม่”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๓๐** การขอลปล่อยชั่วคราวให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ผู้อำนวยการอาจมอบอำนาจให้แก่พนักงานของสำนักงานเป็นผู้ยื่นคำร้องขอลปล่อยชั่วคราวและเป็นผู้ลงนามในสัญญาประกันก็ได้

คำร้องขอลปล่อยชั่วคราวต้องแนบหนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุน สำเนาหนังสือสัญญาของผู้ต้องหาหรือจำเลย และสำเนาหนังสือสัญญาค้ำประกันตามวรรคสี่ไปด้วย

หนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุนต้องระบุว่า หากผู้ต้องหาหรือจำเลยผิดสัญญาประกันและถูกปรับเป็นเงินเท่าใด กองทุนจะเป็นผู้ชำระแทน

ก่อนออกหนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุน จะต้องให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ประสงค์จะได้รับการปล่อยชั่วคราวทำหนังสือสัญญาให้กองทุนไว้ว่า หากกองทุนต้องชำระเงินค่าปรับตามวรรคสามเป็นจำนวนเท่าใด ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะชดใช้เงินให้แก่กองทุนจนครบถ้วน และผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องนำสามี ภริยา บุพการี ผู้สืบสันดาน ญาติใกล้ชิด ผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้าง มาเป็นผู้ค้ำประกันด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อจากหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้ “**หมวด ๓/๑ หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย**”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๓๑** หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สำนักงานทนายความ และองค์กรใดที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน อาจยื่นคำขอต่อสำนักงานเพื่อให้มีการรับรองเป็นหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย

ให้คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือพิจารณาและเสนอรายชื่อของหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายพร้อมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาและรับรองหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย การพิจารณาและอนุมัติการรับรองหน่วยช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในระเบียบ ให้มีการประกาศรายชื่อหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับรองแล้วลงในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความในมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๓๑/๑** หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย อาจยื่นคำขอต่อสำนักงาน โดยจัดทำโครงการ แผนการดำเนินงานและแผนค่าใช้จ่ายรายปี ดังต่อไปนี้

- (๑) คำดำเนินการ และค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- (๒) การสนับสนุนทางวิชาการ การประสานงานกับองค์กรและหน่วยงาน การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- (๓) การสนับสนุนอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอ และการพิจารณาเห็นชอบโครงการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๖ ให้เพิ่มความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๓๒** ให้คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือพิจารณาคำขอภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจากสำนักงาน และเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับรายงานจากคณะอนุกรรมการ เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบและอนุมัติโครงการ ให้สำนักงานประกาศโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนลงในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ให้หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายจัดทำระบบข้อมูลการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย รายงานผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเสนอต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๗ ให้เพิ่มความในมาตรา ๓๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“**มาตรา ๓๒/๑** ให้บุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหาย มีสิทธิร้องเรียน คณะอนุกรรมการ กรณีที่ปรากฏว่าหน่วยช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย มีพฤติการณ์ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนโดยไม่สุจริต หรือบุคคลที่ขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหายจากหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายให้คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (๑) เรียกหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งข้อมูล
- (๒) แจ้งให้ปรับปรุงการดำเนินงานภายในเวลากำหนด
- (๓) เพิกถอนการสนับสนุนหน่วยช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

เอกสาร

ให้คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือพิจารณาคำร้องเรียนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับคำร้องเรียน และเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการพิจารณาภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับรายงานจากคณะอนุกรรมการ

เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบให้เพิกถอนการรับรองหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมาย ให้
สำนักงานประกาศขึ้นบัญชีหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับการเพิกถอนเป็นระยะเวลาห้าปี ในระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ

เมื่อระยะเวลาครบกำหนดตามวรรค ๓ และปรากฏว่าหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายที่
ได้รับการเพิกถอนการรับรอง มีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยสุจริตเป็นที่ประจักษ์ภายหลังการเพิกถอน
การรับรอง ให้หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายยื่นคำขอรับรองหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายได้

มาตรา ๓๘ ให้เพิ่มความในมาตรา ๓๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒/๒ หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ กรณี
ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ได้รับการรับรองเป็นหน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายตามมาตรา ๓๑
- (๒) คณะอนุกรรมการให้ความช่วยเหลือไม่รับพิจารณาโครงการ ตามมาตรา

๓๒

(๓) ไม่ได้ความเป็นธรรมกรณีที่บุคคลที่ขอรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย
ยื่นคำร้องร้องเรียนช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่สุจริต ตามมาตรา ๓๒/๑

ให้หน่วยช่วยเหลือทางกฎหมายมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาภายในหก
สิบวันนับแต่วันได้คำร้องเรียนจากสำนักงาน ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ ให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับกองทุน
ยุติธรรมในสำนักงานกองทุนยุติธรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ ไปเป็นของกองทุนยุติธรรม
ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ คำขอใดๆที่ได้ยื่นไว้ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อความแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่
ผู้รับคำขอสั่งแก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้”

มาตรา ๔๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๘ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ บรรดาระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ออกตามระเบียบ
กระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้
ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตาม
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....